

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Соціально-психологічний факультет
Кафедра менеджменту і адміністрування

Допущено до захисту
зав. кафедри менеджменту і адміністрування
_____ к.е.н., доц. Карпюк О.А.

ВИПУСКНА РОБОТА

на тему: «Стратегія фінансового зростання підприємства»
(на матеріалах ТДВ «Житомирські ласощі»)

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр
за професійним спрямуванням 6.030601 «Менеджмент»

Виконав

студент 41 групи
напряму підготовки
6.030601 «Менеджмент»
Демченко Ярослав Петрович

Науковий керівник

кандидат економічних наук,
Філіпенко Тетяна В'ячеславівна

Житомир-2016

ЗМІСТ

ВСТУП.....	Помилка! Закладку не визначено.	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	Помилка! Закладку не визначено.	
1.1. Поняття конкурентоспроможності підприємства	Помилка! Закладку не визначено.	
1.2. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства	Помилка! Закладку не визначено.	
1.3. Система управління конкурентоспроможністю підприємства	Помилка! Закладку не визначено.	
1.4. Нормативно-правове забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства	Помилка! Закладку не визначено.	
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТДВ «ЖЛ» ТА ШЛЯХИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	Помилка! Закладку не визначено.	
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТДВ «ЖЛ»	Помилка! Закладку не визначено.	
2.2. Комплексний економічний аналіз господарської діяльності ТДВ «ЖЛ»	Помилка! Закладку не визначено.	
2.3. Оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства	Помилка! Закладку не визначено.	
2.4. Напрямки підвищення конкурентоспроможності на ТДВ «ЖЛ»	Помилка! Закладку не визначено.	
2.5. Організація охорони праці на підприємстві ..	Помилка! Закладку не визначено.	
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	6
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	8
ДОДАТКИ		

ВСТУП

В українській економіці відбувається становлення конкурентного середовища, яке вимагає від вітчизняних підприємств пошуку нових форм і методів ведення конкурентної боротьби, реалізація яких у комплексі визначає високі вимоги до конкурентоспроможності, досягнення стійких конкурентних переваг підприємства. Важливою умовою вирішення складних проблем конкурентного суперництва є використання концепції стратегічного планування, що дозволяє формувати складні адаптивні механізми пристосування підприємства до нестабільного зовнішнього середовища.

Питання дослідження конкурентоспроможності промислових підприємств є важливими й актуальними як для економіки країни в цілому, так і для окремих виробників. У ринкових умовах висока конкурентоздатність суб'єктів господарювання є запорукою отримання високого і стабільного прибутку. Висока конкурентоспроможність – основна умова розвитку і життєдіяльності підприємства. Розуміючи це, вітчизняні товаровиробники в умовах жорсткої конкурентної боротьби ставлять перед собою такі цілі: задоволення потреб, існуючих на ринку, отримання максимального прибутку і збільшення обсягів збуту, розширення частки внутрішнього і зовнішнього ринку, забезпечення необхідного рівня якості та ціни продукції, що виробляється, впровадження нових технологічних процесів і модернізація обладнання.

Дослідженню теоретичних проблем конкурентоспроможності підприємств у ринкових умовах господарювання присвячені праці М. Портера, І. Ансоффа, А. Курно, Ф. Еджуорт, Дж. Робінсона, Ж.-Ж. Ламбена, Ф. Котлера, Д. Кемпбела, Дж. Стоунхауса, Б. Х'юстона, С.І. Савчука, Г.Л. Азоєва, А.Ю. Юданова та ін. Практичні питання дослідження конкурентоспроможності підприємств розглянуто у публікаціях Г.Л. Багієва, Т.О. Загорної, І.З. Должанського, М.Г. Долинської, В.Є. Реутова, О.М. Ястремської, Т.Ф. Рябової, В.А. Тарана, Н.М. Купріної, Х. Фасхієва, Р.А. Фатхутдінова та ін. Методи кількісної оцінки та аналізу конкурентоспроможності розглядали такі вчені, як І.Н. Герчикова, У.Г. Зіннуров, І.У. Зулькарнаєв, Л.Р. Ільсова, Р.А.

Фатхутдінов, Х. Фасхієва та ін.

Незважаючи на значні досягнення в теорії й практиці забезпечення конкурентоспроможності підприємства, є ряд проблем, які залишаються предметом дискусій і обговорень вчених-економістів. Так, у більшості наукових праць недостатньо систематизовані поняття й відсутня методологія щодо розробки системи забезпечення конкурентоспроможністю підприємства. Актуальність поставленої проблеми, її теоретична значимість і практична цінність зумовили структуру роботи, логічну послідовність розгляду основних понять, категорій, методів і підходів.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення конкурентоспроможності підприємства. Для досягнення поставленої мети в роботі визначені для вирішення наступні завдання:

- розкрити поняття конкурентоспроможності підприємства;
- дослідити методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства;
- розглянути систему управління конкурентоспроможністю підприємства;
- проаналізувати нормативно-правове забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства;
- розглянути організаційно-економічну характеристику ТДВ «ЖЛ»;
- здійснити комплексний економічний аналіз господарської діяльності підприємства;
- оцінити рівень конкурентоспроможності ТДВ «ЖЛ»;
- запропонувати напрямки підвищення конкурентоспроможності на підприємстві;
- дослідити організацію охорони праці на підприємстві.

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність ТДВ «ЖЛ».

Предметом дослідження у випускній роботі виступає сукупність теоретичних та практичних аспектів аналізу конкурентоспроможності підприємства та основних напрямів її підвищення.

Основним методом пізнання об'єкта дослідження є системний, використання якого дало змогу здійснити аналіз становлення та розвитку менеджменту, зокрема фінансового, у взаємозв'язку і взаємозалежності.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють діяльність підприємства, фінансова звітність та первинний матеріал підприємства, монографічні дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених, а також періодичні видання.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Аналізуючи визначення конкурентоспроможності, що приводяться у вітчизняній літературі, можна сказати, що основним змістом цього поняття є якість і можливість успішної реалізації продукції на конкурентному ринку у певний момент часу. Однак конкурентоспроможність варто розглядати як сукупність споживчих і вартісних характеристик продукції, що визначають її порівняльні позиції на ринку збуту.

Основними методами оцінки конкурентоспроможності фірми є: метод різниць, рангів, балів та «еталону». Будь-яка методика визначення конкурентоспроможності підприємства на ринку передбачає порівняння його ринкової позиції з підприємствами-конкурентами в спільному ринковому сегменті.

На даному етапі, питання конкурентоспроможності регулюють Конституція України, Господарський кодекс України, Закони України «Про захист економічної конкуренції», «Про Антимонопольний комітет України» та інші нормативно-правові акти.

ТДВ «ЖЛ» стабільно працююча компанія, яка входить в п'ятірку лідерів кондитерської галузі в Україні (після «Рошен», «Конті», «АВК», «Бісквіт-Шоколад»).

Підприємство в 2014 р. дещо погіршило результати своєї діяльності відносно 2012 р., проте покращило їх відносно 2013 р. незважаючи на негаразди, ТДВ «ЖЛ» намагається збільшувати обсяги господарювання та отримує прибутки від здійснення своєї діяльності.

Фінансовий стан ТДВ «ЖЛ» характеризується низьким ступенем ліквідності, зменшенням платоспроможності та зниженням рентабельності.

Було проведено оцінку конкурентоспроможності ТДВ «ЖЛ» за допомогою різних методів: методом Бостонської консалтингової групи (БКГ), «Дженерал Електрик» – «МакКінсі», оцінки конкурентної сили та побудови багатокутника конкурентоспроможності.

В результаті проведеного аналізу було виявлено реальний стан

конкурентоспроможності ТДВ «ЖЛ» – знаходиться на середньому рівні. Основною причиною такого стану є відсутність загальної стратегії розвитку підприємства, а разом і конкурентної стратегії. Тому, через те, що керівництво ТДВ «ЖЛ» не приділяє необхідної уваги питанням стратегічного управління, а саме розробці конкурентної стратегії підприємства.

Одним із методів підвищення конкурентоспроможності підприємства є розробка конкурентної стратегії підприємства, за допомогою якої підприємство зможе досягти значних результатів в своїй діяльності та посісти конкурентні позиції на ринку.

Щоб примусити стратегію працювати, необхідно:

- створити систему мотивації менеджменту до досягнення цілей стратегії;
- здійснити відповідні зміни у організаційній структурі;
- забезпечити менеджмент компанії відповідними ресурсами у відповідності до затвердженої стратегії.

Якщо запровадити у життя, хоча б деякі із запропонованих напрямків, ТДВ «ЖЛ» досить помітно зможе підвищити рівень конкурентоспроможності. Хоча, основними, на нашу думку, є напрямки, що забезпечують поживлення рекламної кампанії та вдосконалення політики розподілу і стимулювання збуту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: офіц. текст: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р.: станом на 1 січня 2006 р.]. – К.: Мін-во Юстиції України, 2006. – 124 с.
2. Цивільний Кодекс України: офіц. текст від 16 січня 2003 року № 435-IV: [із змінами, внесеними Законом України від 28.03.2015]. – Харків: «ЮрІнком Інтер», 2015. – 488 с.
3. Господарський кодекс України: офіц. текст від 16.01.2003 № 436-IV: [із змінами, внесеними Законом України від 16.05.2013]. – К.: «Ін Юре», 2013. – 232 с.
4. Закон України «Про антимонопольний комітет» від 26 листопада 1993 року № 3659-XII / Електронний ресурс: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Закон України «Про стандартизацію» від 17 травня 2001 року № 2408-III / Електронний ресурс: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Закон України «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» від 03 грудня 1997 року № 771/97 / Електронний ресурс: <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Закон України «Про рекламу» від 03 липня 1996 року № 270/96-ВР / Електронний ресурс: <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12 травня 1991 року №30 / Електронний ресурс: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10 травня 1993 року № 46-93 / Електронний ресурс: <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування населення» від 15 червня 2006 р. № 833 / Електронний ресурс: <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Артеменко Л. П. Стратегічне управління конкурентоспро-можністю

машинобудівних підприємств / Л. П. Артеменко, М. С. Клюквіна // Вісник Дніпропетровського університету. Сер.: Економіка. – 2013. – Т. 21, вип. 7(1). – С. 66-73

12. Азоев Г.Л. Конкурентные преимущества фирмы / Г.Л. Азоев, А.П. Челенков. – М.: ОАО «Типография «НОВОСТИ», 2011. – 256 с.

13. Батрак М.О. Методи генерації інноваційних ідей як засіб підвищення конкурентоспроможності товарів вітчизняних виробників / М.О. Батрак // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №1. – С. 122-129..

14. Благун І.С. Концептуальні засади формування конкурентної стратегії підприємства / І.С. Благун, Л.В. Гринів // Регіональна бізнес-економіка та управління. – 2011. – №3(15). – С. 3–11.

15. Василенко В.А. Стратегічне управління: навчальний посібник / В.А. Василенко, Т.І. Ткаченко. – К.: ЦУЛ, 2013. – 420с.

16. Васильков В.Г. Організація виробництва: навч. посібник. / В.Г. Васильков. – К.: КНЕУ 2003. – 524 с.

17. Гавва В.Н. Потенціал фірми: формування та оцінювання: навчальний посібник / В.Н. Гавва, Е.А. Божко. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 224 с.

18. Гаркавенко С.С. Маркетинг: підручник / С.С. Гаркавенко. – 7-те вид. доп. – Київ: Лібра, 2010. – 720 с.

19. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз: навч. посібник / П. Л. Гордієнко [та ін.]; Міжнародний науково-технічний ун-т. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: Алерта, 2008. – 477 с.

20. Губіна В.В. Механізми підвищення конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості: монографія / В. В. Губіна. – Харків: Панов А. М., 2015. – 203 с.

21. Гудзь О. Є. Фінансові стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства / О. Є. Гудзь // Фінансовий простір. – 2013. – № 4. – С. 97-103

22. Дименко Р.А. Конкурентні стратегії як засіб забезпечення конкурентоспроможності підприємства // Економіка розвитку. – Харків:

ХНЕУ. – 2014. – № 3 (39). – С. 14-19.

23. Должанський І.З. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.З. Должанський, Т.О. Загорна. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.

24. Даниленко О. В. Упровадження системи бюджетування на шляху досягнення беззбитковості та високої конкурентоспроможності промислових підприємств України / О. В. Даниленко // Економічний вісник Донбасу. – 2014. – № 1. – С. 115-119.

25. Економіка виробничого підприємництва. Навчальний посібник./ За ред. Й. М. Петровича. 5-те вид., випр. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2012. – 405 с.

26. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання Прес, 2007. – 615 с.

27. Жовновач Р. І. Системний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства / Р. І. Жовновач // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2012. – Вип. 18(1). – С. 344-351.

28. Захарченко В. І. Підвищення конкурентоспроможності промислового підприємства на підставі удосконалення його цінової політики / В. І. Захарченко, С. В. Чумакова // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 1. – С. 96-100.

29. Кардаш В.Я. Маркетингова товарна політика: Навч.-метод, посібник для самот. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2000. – 124 с.

30. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посібник / Г.І. Кіндрацька. – 2-ге вид., перероб. і доповн. – К.: Знання, 2010. – 406 с.

31. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: теорія і практика: Підручник / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. – Вид. 3-ге, перероб. і доп. – Львів: "Магнолія 2006", 2011. – 440 с.

32. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник / С.М. Клименко, О.С. Дуброва, Д.О. Барабась, Т.В. Омеляненко, А.В. Вакуленко. – 2-е вид., стереотип. – К.: КНЕУ, 2012. – 527 с.

33. Книпенко Л. М. Методичні підходи до оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства / Л. М. Книпенко // Вісник

соціально-економічних досліджень. – 2013. – Вип. 3(2). – С. 24-31

34. Князева О. А. Впровадження контролінгу в діяльність великих підприємств задля підвищення їх конкурентоспроможності / О. А. Князева, С. С. Новицька // Бізнес Інформ. – 2014. – № 4. – С. 432-436

35. Коротунова О. В. Обґрунтування напрямів забезпечення конкурентоспроможності підприємства металургійної промисловості / О. В. Коротунова, Т. В. Пуліна, С. О. Ляховець // Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво. – 2014. – № 3. – С. 75-80.

36. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації / Я.А. Жаліло, Я.Б. Базилюк, Я.В. Белінська та ін.; За ред. Я.А. Жаліла. – К.: НІСД, 2005. – 388 с.

37. Конкурентоспроможність підприємств в умовах ринкової економіки: монографія : [у 3 т.] / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса : ВМВ, 2014 - 2015. Т. 2 : Теоретико-методологічні основи конкурентоспроможності / [В. І. Гавриш та ін.] ; за ред. В. С. Ніценка, О. В. Захарченка, М. А. Зайця. – 2015. – 173 с.

38. Левицька А. О. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства: вітчизняні та закордонні підходи до класифікації / А. О. Левицька // Mechanism of Economic Regulation. – 2013. – № 4. – С. 155-163.

39. Лифиц И.М. Формирование и оценка конкурентоспособности товаров и услуг: Учеб. пос. – М, Юрайт-Издат, 2014. – 335с.

40. Манів З.О. Економіка фірми: навч. посіб / З.О. Манів, І.М. Луцький. – К.: Знання, 2006. – 580 с.

41. Меліхов А. А. Конкурентні переваги як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємств / А. А. Меліхов // Теоретичні практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2013. – Вип. 1(3). – С. 168-172

42. Миронов М Г. Ваша конкурентоспособность / М. Г. Миронов. – М.: Изд-во «Альфа-Пресс», 2004. – 160 с.

43. Мишин В.М. Управление качеством как основа обеспечения конкурентоспособности промышленной продукции / В.М. Мишин. – М.: Международный гуманитарный фонд «Знание», 2012. – 14 с.

44. Міщенко А.П. Стратегічне управління: навч. посіб. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2008. – 336 с.
45. Мочерний С.В. Політекономія: Підручник. – 2-ге вид., випр. – К.: Вікар, 2005. – 386 с.
46. Немцова О.С. Вдосконалення системи управління в контексті підвищення конкурентоспроможності підприємства / О.С. Немцова // Проблеми економіки України. – 2014. – № 4. – С. 47-51.
47. Немцов В.Д. Стратегічний менеджмент: навчальний посібник / В.Д. Немцов, Л. Є. Довгань. – К.: УВПК «ЕксОб», 2004. – 560 с.
48. Норіцина Н.І. Маркетингова товарна політика. Навч. посібник. – К.: НАУ, 2012. – 217 с.
49. Осовська Г. В. Менеджмент організацій: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – Київ : Кондор, 2007. – 674 с.
50. Павлова В. А. Оцінювання і прогнозування конкурентоспроможності підприємства: монографія / В. А. Павлова, Р. В. Губарев ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ : Дніпропетр. ун-т ім. А. Нобеля, 2015. – 187 с.
51. Портер М. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость / Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 715 с.
52. Співак С. Управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних умовах / С. Співак // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2014. – Вип. 1 (10). – С. 287-293
53. Сухарський В.С. Менеджмент: теорія, методологія, практика. Монографія. – Тернопіль: Астон, 2012. – 416 с.
54. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства. навч. посіб. / Г. М. Тарасюк, Л. І. Шваб. – 4-те вид. – К.: Каравела, 2011. – 352 с.
55. Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю. Б., д-ра екон. наук, проф. Тищенко О. М. – ІНЖЕК, 2006. – 384 с.
56. Ткаченко Л.В. Маркетинг послуг: підручник / Л.В. Ткаченко – Київ:

Центр навчальної літератури, 2003. – 192 с.

57. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навч. посіб. / С.М. Клименко, Т.В. Омеляненко, Д.О. Барабась, О.С. Дуброва, А.В. Вакуленко. – К.: КНЕУ, 2008. – 520 с.

58. Управління якістю продукції: Навчальний посібник / За редакцією В. Д. Немцова. – К.: ІЗМН, 2010. – 135 с.

59. Фатхутдинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации: Учебное пособие. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 544с.

60. Философова Т. Г. Конкуренция и конкурентоспособность: учеб. пособие. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 271 с.

61. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність фірми та її аналіз: Навч. посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. – Київ: ЦУЛ. 2002. – 360 с.

62. Чумак Л. Ф. Основні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства / Л. Ф. Чумак, Л. В. Гаркава // Бізнес Інформ. – 2013. – № 1. – С. 212-215.

63. Швагірева В. Маркетинговий метод підвищення конкурентоспроможності підприємства / В. Швагірева, А. Донець, К. Неумоїна // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – 2014. – № 8. – С. 209-220

64. Шегда А. В. Менеджмент: Навч. посіб. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002.– 583 с.

65. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.

66. Шпако А. Про сутність поняття «стратегічна конкурентоспроможність» // Економіка України, 2015. – № 9. – С. 108-112.

Якименко Н. В. Механізм управління персоналом підприємства та його конкурентоспроможність / Н. В. Якименко, А. С. Антіпова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – Вип. 45. – С. 221-224